

อสม.ดีเด่นระดับภาค สาขาจัดการสุขภาพ ปี 2553

ชื่อ นางทิพพากร ยอดผา
ระยะเวลาการเป็น อสม. 14 ปี (พ.ศ. 2538)
อายุ 41 ปี
เกิดวันที่ 1 กันยายน 2511
การศึกษา วิทยาศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัย
ราชภัฏอุบลราชธานี
ที่อยู่ บ้านเลขที่ 26 หมู่ที่ 17 บ้านโนนยาง
ตำบลก่าแมด อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร
เบอร์โทรศัพท์ -

ผลงานเด่น

อสม.ทิพพากร ยอดผาเป็นคนจังหวัดยโสธร มาแต่กำเนิด สำเร็จการศึกษาสัตวบาล จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ชอบทำอะไรทำนา เลี้ยงสัตว์ จึงลงหลักปักฐานอยู่กับไร่นาที่บ้าน โนนยาง จนถึงปัจจุบัน ได้รับคัดเลือกเป็น อสม.เมื่อปี พ.ศ. 2539 เป็นต้นแบบในการดูแลสุขภาพ และได้นำความรู้ที่ตนเองมีมาใช้ในการ ประกอบอาชีพและทำงานเพื่อชุมชนมาโดยตลอด ทำให้ได้รับความไว้วางใจจากประชาชนในหมู่บ้าน และตำบลจนได้รับตำแหน่งทางสังคมมากมาย เช่น

- ประธาน อสม. บ้านโนนยาง หมู่ 17
ประธานชมรมสร้างสุขภาพ.สอ.หัวงัว,

- ประธานสภาแม่บ้านเกษตรกรตำบลก่าแมด,
ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรจังหวัดยโสธร

- คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน
จังหวัดยโสธร, คณะกรรมการพัฒนาสตรีระดับ
ตำบลและอำเภอ, คณะกรรมการบริหารกลุ่มทอผ้า
ฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ, คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน
บ้านโนนยาง , คณะกรรมการสถานศึกษา ร.ร.บ้าน
โนนยาง

- ผู้จัดการร้านค้ากลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้าน
โนนยาง

- ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านฝ่ายปกครอง บ้าน
โนนยาง หมู่ที่ 17

เมื่อ 15 ปี อสม.ทิพพากร ร่วมกับ อสม. ใน
หมู่บ้าน 19 คน ได้ตั้งข้อสังเกตว่าทำไมกลุ่ม
ต่าง ๆ ที่รัฐส่งเสริมให้เกิดไม่มีการพัฒนาที่ต่อเนื่อง
หลายโครงการล้มเลิก ผู้นำทะเลาะกัน ชาวบ้านไม่
มั่นใจว่าจะไปรอดในขณะที่ชุมชนมีทุนทางสังคม
ฝีมือ จึงร่วมกันวิเคราะห์ปัญหาพร้อมกันพบว่า
ประชาชนมีรายจ่ายมากกว่ารายรับ มีหนี้สิน ว่าง
แรงงานเข้าทำงานในเมือง เด็กและคนแก่อยู่กับ
บ้าน เยาวชนมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม สิ่งแวดล้อม
ไม่ดี ดินเสื่อม น้ำตื้น ขยะล้นเมือง ใช้สารเคมีใน
การเพาะปลูกมาก สุขภาพไม่ดีพึ่งหมอโรงพยาบาล
มากขึ้น ไม่สนใจดูแลสุขภาพ จึงเป็นที่มาแนวคิด
โนนยางโมเดล (Non Yang Model) เริ่มจาก
1.มีกินมีใช้ เริ่มจากกลุ่ม อสม. ทั้ง 19 คน ศึกษา
ดูงานในพื้นที่พระราชดำริแล้วนำความรู้มาใช้ใน
กลุ่มก่อน คือ การไม่ใช้สารเคมี ทำปุ๋ยชีวภาพใช้
เอง ลงแขกเกี่ยวข้าว ธนาคารแรงงาน การจัดการ

น้ำโดยการขุดบ่อหลาย ๆ จุดทั้งที่สาธารณะและที่
นาตนเอง การไถกรบต่อซังข้าว ทำอยู่ 5 ปีจึง
ประสบผลสำเร็จสามารถลดต้นทุนในการผลิต แต่
สิ่งที่ได้มากกว่านั้นคือ **การได้เพื่อน ได้กลุ่มที่
เหนียวแน่นช่วยเหลือกันตลอดเวลา** ต่อจากนั้น
กลับมาทำต่อในบ้านโดยเริ่มจากลดรายจ่ายโดย
1.) ปลูกผักสวนครัวและรวมกลุ่มนำผลผลิตมา
ขายในหมู่บ้าน ตำบลทุกวันพุธจัดตั้งเป็นตลาดนัด
ผักสดปลอดภัยจากสารเคมี และขยายขยายไปสู่
หลังคาเรือนจนครบทุกหลังในหมู่บ้าน 2.) สร้าง
อาหารสดในชุมชน ส่งเสริมการเลี้ยงปลา กบ ไก่
สุกร เพาะเห็ด พัฒนาจนเป็นสามารถแปรรูป
อาหารได้ 3.) จัดทำผลิตภัณฑ์ใช้ในครัวเรือน เช่น
แชมพู น้ำยาล้างจาน น้ำยาซักผ้า 4.) ขยายผล
การดำเนินงาน เมื่อดำเนินกิจกรรมประสบผล
สำเร็จแล้ว ได้ขยายเครือข่ายรับสมัครสมาชิกเพิ่ม
เช่น กลุ่มปลูกข้าวอินทรีย์ กลุ่มปุ๋ยชีวภาพ ร้าน
ขายอาหารสด กลุ่มแปรรูปอาหาร เป็นต้น ซึ่งเริ่ม
จากการสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน โดยการให้
ข้อมูล ความรู้ที่ถูกต้องเป็นปัจจุบัน สร้างกฎกติกา
ร่วมกัน การยอมรับบทบาทหน้าที่ในกลุ่ม การสร้าง
การยอมรับของชุมชน และผลประโยชน์

2. อยู่ดีมีแรงแง

2.1 อยู่ดี เมื่อกลุ่มมีกินมีใช้แล้วได้มีกิจกรรม
ด้านสังคมช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในรูปแบบ
สวัสดิการชุมชนทั้งโดยนำรายได้จากกลุ่มต่าง ๆ
ในชุมชนมาบริหารจัดการและขอรับการสนับสนุน
จากหน่วยราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่
สำคัญการส่งเสริมให้เยาวชนในชุมชนมีกิจกรรม
สร้างสรรค์ลดปัญหาเยาวชนมีพฤติกรรมที่ไม่
เหมาะสม เช่น กลุ่มละครด้านการใช้สารเคมี กลุ่ม
ทำพานบายศรี กลุ่มเยาวชนวัยใสหัวใจเกษตร จน
ทำให้บ้านโนนยางได้รับรางวัลโรงเรียนยุคเกษตร

ดีเด่นระดับจังหวัดในปี 2552 นอกจากนี้มีการ
ดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อม โดยการกำหนด
มาตรการทางสังคมภายในหมู่บ้านในการดูแล
สิ่งแวดล้อมและการลด ละ เลิก การใช้สารเคมี
การจัดการขยะ จนสำเร็จเป็นที่ศึกษาดูงานระดับ
จังหวัดได้ และเป็นหมู่บ้านโฮมสเตย์รับนักท่องเที่ยว
เที่ยวได้

2.2 มีแรงแง เมื่อชุมชนมีสภาพเศรษฐกิจที่
ดีแล้ว ได้มีการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ในชุมชน
มากขึ้น โดยใช้กลุ่มเป็นเป็นตัวกลางในการ
ถ่ายทอดความรู้ด้านต่าง ๆ เช่น การปรับเปลี่ยน
พฤติกรรมสุขภาพ การจัดกิจกรรมเฝ้าระวังและ
ควบคุมโรคโดยชุมชน การส่งเสริมการบริโภค
อาหารพื้นบ้าน การจัดการตลาดในชุมชน เป็นต้น

3. รมเย็นเป็นสุข ณ วันนี้นบ้านโนนยางเป็น
หมู่บ้านที่เข้มแข็ง สังคมรมเย็นเป็นสุข ชาวบ้านมี
ความมั่นคงทางอาหาร พลิกฟื้นวัฒนธรรมและ
ประเพณีที่ดิงามได้ มีปราชญ์ชาวบ้านเป็นแกนใน
การพัฒนาเยาวชนมีจิตสำนึกรักบ้านเกิด ดังคำว่า
**แม้เราเป็นชาวบ้าน เราก็สามารถดูแล
สุขภาพของพวกเขาได้**

